

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617212984
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7617212984.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: F. G., Y.. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX P. X, zastúpeného JUDr. Mariánom Kollárom, advokátom so sídlom v Poprade, Mnoheľova 22, proti žalovanému: Urbariát Závadka, pozemkové spoločenstvo v likvidácii, Závadka 053 33 192, IČO: 42326206, zastúpenému JUDr. Ladislavom Zátorským, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi Štefánikovo námestie 5, o určenie neplatnosti zhromaždenia a neplatnosť uznesení prijatých na zhromaždení z 9.4.2016, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18. septembra 2020 č.k. 1C/43/2017 - 371 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku II/ a III/ a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zo dňa 18. septembra 2020 č.k. 1C/43/2017 - 371 zamietol žalobu (výrok I/), ktorou sa žalobca domáhal určenia konania zhromaždenia žalovaného Urbariátu Závadka, pozemkové spoločenstvo, Závadka, IČO: 42326206 uskutočnené dňa 9.4.2016 za neplatné a určenia uznesení č. 1 až 14 prijatých na zhromaždení žalovaného konaného dňa 9.4.2016 za neplatné. Žalovanému priznal plnú náhradu trov konania (výrok II/) a vyslovil, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (výrok III/).

2. V odôvodnení rozsudku súd poukázal na tvrdenie žalobcu v žalobe a v priebehu sporu, že žalovaný nedoručil žalobcovi pozvánku najmenej 30 dní pred konaním zhromaždenia, čím došlo k porušeniu jeho základných práv člena pozemkového spoločenstva, čo vplynulo aj z právoplatného rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní sp. zn. 5C/103/2014 a rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co/612/2015-268, ktorý vyslovil za neplatné uznesenie prijaté na valnom zhromaždení konanom dňa 6.9.2014, a na základe predmetných rozsudkov, ktoré sa stali právoplatnými 17.7.2017, sa ex tunc zrušili všetky prijaté uznesenia na zhromaždení konanom v septembri 2014, ktoré skutočnosti ale neboli vyznačené a do pozemkového registra neboli zapísané pôvodné orgány, ktoré boli riadne schválené 18.1.2014, čo má za následok, že všetky aktivity predsedu výboru a dozornej rady sú neplatné. Súd poukázal i na argumentáciu žalobcu, že dôvodom požadovaného určenia neplatnosti zhromaždenia pozemkového spoločenstva a neplatnosť uznesení prijatých na tomto zhromaždení konaného dňa 9.4.2016 je jednak skutočnosť, že žalobca sa nemohol zúčastniť zhromaždenia a rozhodovania o programe zhromaždenia dňa 9.4.2016, čím došlo k porušeniu práv žalobcu, jednak konanie žalovaného v rozpore so zákonom s cieľom vyhnúť sa zvolaniu zhromaždenia výborom, v dôsledku čoho okrem iného bolo i to, že zhromaždenie žalovaného dvakrát odvolalo tie isté orgány.

3. Súd prvej inštancie poukázal taktiež na obranu žalovaného, ktorý žiadal žalobu zamietnuť pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

4. Vychádzajúc:

a) z nespornej skutočnosti, že dňa 9. 4. 2016 sa uskutočnilo valné zhromaždenie žalovaného, b) zo zistenia z úradnej činnosti súdu, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod č.k. 2C/109/2017 bol dňa 24.10.2019 vyhlásený rozsudok (v spojení s opravným uznesením zo dňa 12.11.2019), ktorým súd určil, že uznesenie Valného zhromaždenia Urbariát Závadka, pozemkové spoločenstvo, IČO: 42 326 206, so sídlom 053 33 Závadka 192, okres Gelnica, prijaté dňa 18.1.2014, je neplatné a zrušil spoločenstvo s názvom Urbariát Závadka, pozemkové spoločenstvo, IČO: 42 326 206, so sídlom 053 33 Závadka 192, okres Gelnica, zapísané Okresným úradom, odbor pozemkový a lesný, Spišská Nová Ves, v registri PS, vložka R-0015/801, ku dňu 10.2.2014, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2019,

c) z oznámenia Okresného úradu Spišská Nová Ves - pozemkový a lesný odbor zo dňa 6.12.2019, že registrovaný predseda predmetného pozemkového spoločenstva podal úradu oznam o zrušení tohto pozemkového spoločenstva rozhodnutím Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 24.10.2019 sp. zn. 2C/109/2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.11.2019, pričom úradu nebol predložený oznam o vymenovaní likvidátora rozhodnutím zhromaždenia tohto pozemkového spoločenstva, súd prvej inštancie po právnom posúdení veci podľa § 137 CSP a § 15 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách dospel k záveru, že žalobca v spore nepreukázal existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, a preto žalobu zamietol.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu, pretože mal žalovaný úspech v celom žalobcom uplatnenom nároku, keďže došlo k zamietnutiu žaloby. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

6. Proti výroku o trovách konania a výroku, ktorým súd vyslovil, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, t.j. proti výroku II/ a III/ rozsudku podal včas odvolanie žalobca z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, označiac rozsudok v tejto časti za nezákonný a neodôvodnený. Navrhol, aby odvolací súd zrušil II/ a III/ výrok tohto rozsudku a priznal trovy konania žalobcovi v celom rozsahu, ako aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Podľa názoru žalobcu, ak Okresný súd v Spišskej Novej Vsi vychádzajúc zo zásady hospodárnosti vyhodnotil neexistenciu naliehavého právneho záujmu podanej určovacej žaloby a z tohto dôvodu následne vylúčil vykonanie nevyhnutého dokazovania a predmetnú žalobu zamietol a s použitím § 255 ods. 1 CSP súd priznal žalovanej strane nárok na náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, nesprávne vyhodnotil zistený skutkový stav v tomto konaní. V tejto súvislosti argumentoval, že podľa Ústavy SR má právo každý občan sa domáhať ochrany svojich práv a záujmov, ak došlo v jeho neprospech k porušeniu zákona a hoci súd v jednotlivých bodoch popísal, že sa domáhal vyslovenia neplatnosti prijatých uznesení na zhromaždení konanom dňa 9.4.2016, následne v rozsudku žiadnym spôsobom objektívne nevyhodnotil, čím porušil čl. 6 CSP, podľa ktorého strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany. Podčiarkol, že súd prvej inštancie nevinou žalobcu nebol schopný vo veci meritórne rozhodnúť v lehote 3 rokov odo dňa podania žaloby. Súdu prvej inštancie vytkol, že sa vôbec nezaoberal účelovou obštrukciou žalovaného, ktorou žalovaný žalobcovi bránil vydať požadovanú notársku zápisnicu spolu so všetkými prílohami, ktoré mali tvoriť neoddeliteľnú súčasť tohto dokumentu, z ktorých dôvodov bol preto nútený podať žalobu o vydanie veci na Okresný súd Spišská Nová Ves už 22.7.2016 v konaní č. 16C/151/2016, hoci táto povinnosť žalovaného mu vyplýva z vlastných stanov v zmysle čl. 11 bod 10 a z čl. 2 bod 24 rokovacieho a hlasovacieho poriadku. Zdôraznil, že súd prvej inštancie vykonal len jedno pojednávanie, pričom následne žalobcu vyzval, či trvá na podanej žalobe, vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 24.10.2019 sp. zn. 2C/109/2017 v spojení s opravným uznesením zo dňa 12.11.2019, ktorým vyslovil uznesenie valného zhromaždenia Urbariátu Závadka pozemkové spoločenstvo, Závadka č. 192 zo dňa 18.1.2014 za neplatné a zároveň zrušil druhým výrokom spoločenstvo s názvom Urbariát Závadka pozemkové spoločenstvo, IČO: 42 326 206 so sídlom 053 33 Závadka č. 192 a ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2019. V danej súvislosti však súd podľa názoru žalobcu opomenul uviesť, že v tomto konaní podal žalobu člen pozemkového spoločenstva Miroslav Kiššák proti žalovanému Urbariátu Závadka pozemkové

spoločenstvo, Závadka č. 192, čiže bez účasti žalobcu ako procesnej strany. Doplnil, že v tomto konaní žalovaná strana zastúpená predsedom pozemkového spolčenstva Jánom Turčanom v súčasnosti s likvidátorom žalovaného na návrh žalobcu súhlasil s vydaním rozsudku pre zmeškanie a na poslednom pojednávaní konanom dňa 24.10.2019 sa dokonca vzdal riadneho opravného prostriedku, hoci bol porušený Zákon o pozemkových spolčenstvách, vlastné stanovy a zmluva o založení pozemkového spolčenstva. Pripomenul, že podľa § 14 ods. 4 písm. j) Zákona o pozemkových spolčenstvách musí rozhodnúť valné zhromaždenie pozemkového spolčenstva o zrušení pozemkového spolčenstva a ako vyplýva z uvedených skutočností, valné zhromaždenie konané v roku 2019 však v programe rozhodnutie o zrušení pozemkového spolčenstva neprejednálo a nikdy neschválilo. Podľa názoru žalobcu tak zamietnutie žaloby v tomto konaní bolo zavinené štatutárnymi zástupcami žalovaného, a preto mal súd prvej inštancie rozhodovať o trovách konania podľa § 256 CSP. Zavineným konaním žalovaného bolo rozhodnuté o nezákonnom zrušení pozemkového spolčenstva, v dôsledku čoho právoplatnosťou tohto rozsudku bolo zrušené pozemkové spolčenstvo, pričom len na základe tejto právnej skutočnosti zanikol naliehavý právny záujem jeho osoby ako žalobcu na prerokovanie veci a meritórne rozhodnutie vo veci samej.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu označil odvolaním napadané výroky II. a III. rozsudku zo dňa 18.9.2020 za zákonné a vecné správne, vyjadriac pritom nesúhlas s prezentovanými dôvodmi odvolania a jeho odôvodnením. Žalovaný navrhol, aby rozsudok v jeho napadnutej časti odvolací súd potvrdil a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Podľa žalovaného nie je možné akceptovať úvahu žalobcu o potrebe aplikácie ustanovenia § 256 CSP, keďže súd vo veci konanie nezastavil, ale žalobu zamietol, t.j. ustanovenie § 256 CSP sa aplikuje za inej situácie v konaní ako tomu je v prejedávanom prípade, a preto je vylúčené prijať záver, že strana žalovaná zaviniła zastavenie konania, keďže konanie nebolo zastavené. V konečnom dôsledku bolo by v rozpore so zásadami, ktorými sa riadi náhrada trov konania, s ohľadom na okolnosti prípadu, priznať náhradu trov konania žalobcovi s poukazom na § 256 CSP. Tvrdil pritom, že s odkazom na zamietnutie žaloby a nadobudnutie právoplatnosti rozsudku v časti výroku I/, voči ktorému odvolanie podané nebolo, žalobca v plnom rozsahu akceptoval úspech žalovaného v tomto konaní, a teda nedošlo k zastaveniu konania. Z pohľadu žalovaného pre účely odvolania vo vzťahu k náhrade trov konania neobstoja ani argumenty, že nie vinou žalobcu súd nebol schopný vo veci meritórne rozhodnúť v lehote 3 rokov odo dňa podania žaloby, navyiac, ak žalobca ani raz neurgoval nariadenie pojednávania a v konečnom dôsledku súd konal plynule, keďže v konaní vznikla potreba podávania viacerých písomných vyjadrení na oboch stranách sporu, dokonca vec bola v dôsledku prerušenia konania na odvolacom súde, pričom obštrukčne sa nesprával žalovaný, ale naopak javí sa, že to tak bolo na strane žalobcu, kedy sa on odmietol na pojednávaní oboznámiť s listinnými dôkazmi, ktoré sám vyžadoval. K predloženiu listinných dôkazov bol žalovaný vyzvaný súdom, svoju povinnosť si žalovaný splnil, pričom opakovane na to poukazoval žalovaný napr. v písomnom podaní zo dňa 23.1.2019. Podľa názoru žalovaného rovnako nemôže z hľadiska relevantných odvolacích argumentov obstať akýkoľvek odkaz žalobcu na konanie vedené tunajším súdom pod sp.zn. 16C/151/2016, pričom nie je súčasne pravdou, aby súd prvej inštancie vykonal jedno pojednávanie, uskutočnili sa dve pojednávania. Žalovaný sa nestotožnil ani so záverom žalobcu, že zamietnutie žaloby bolo zavinené štatutárnymi zástupcami žalovaného, kde žalobca poukazuje na konanie vedené tunajším súdom pod sp.zn. 2C/109/2017. Žalovaný potvrdil, že v konaní vedenom pod sp.zn. 2C/109/2017 došlo rozsudkom k vysloveniu neplatnosti uznesení valného zhromaždenia pozemkového spolčenstva zo dňa 18.1.2014 (išlo o ustanovujúce valné zhromaždenie Urbariátu Závadka, pozemkového spolčenstva - vtedy Združenie urbárikov Závadka, pozemkové spolčenstvo) a súčasne bolo toto pozemkové spolčenstvo zrušené tým istým rozsudkom. V tejto súvislosti žalovaný podčiarkol, že samotný žalobca (nevynímajúc jeho právneho zástupcu, ktorý sa ho zúčastnil ako predsedajúci) by si mal byť vedomý ako prebiehalo ustanovujúce valné zhromaždenie pozemkového spolčenstva dňa 18.1.2014, kde k jeho nezákonnosti sa nevyjadril len tunajší súd v dotknutom konaní pod sp.zn. 2C/109/2017, ale aj tunajšia okresná prokuratúra, ktorá už pred niekoľkými rokmi vyjadrila zásadné pochybnosti o zákonnosti ustanovujúceho valného zhromaždenia.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani pre potvrdenie a ani pre zmenu napadnutého rozhodnutia o trovách konania, ale toto je potrebné zrušiť pre vadu konania významnú z hľadiska § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Oslobodenie od povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane nie je možné. Ani v prípade, ak bolo neúspešnej strane priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (ktoré sa vzťahuje len na jej prípadnú poplatkovú povinnosť), nezabavuje ju to povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petítu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petítom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t.j. každá strana (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná.

11. Aj zo zásady úspechu existuje výnimka upravená v § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Aplikácia vyššie citovaného ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospieje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o prípad hodný osobitného zreteľa, pričom výnimočnosť tohto prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach posudzovanej veci, ale aj v okolnostiach na stranestrán sporu. Vždy je pritom potrebné zvážiť okolnosti konkrétneho prípadu tak na strane toho, v čí prospech má byť toto ustanovenie použité, ako aj na strane toho, komu inak prislúchajúci nárok nie je priznaný. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Výnimočnosť prípadu musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnená. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadnúť v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán sporu, pričom treba zohľadniť aj pomery tej sporovej strany, ktorej by inak patrila náhrada trov konania z toho hľadiska, aký bude dopad rozhodnutia v zmysle § 257 CSP na majetkové pomery tejto oprávnenej strany. Významnými z hľadiska aplikácie ust. § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj sporových strán v priebehu konania a podobne.

13. Judikatúra súdov tiež konštatovala, že ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd vždy povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnúť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2010, sp. zn. 2 M Cdo 17/2009).

14. Z dôvodov napadnutej časti rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie správne o trovách konania rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP, náležite pritom vezmúc na zreteľ plný procesný úspech žalovaného v spore, keďže došlo k zamietnutiu žaloby žalobcu v celom rozsahu.

15. Žalobca vo svojom odvolaní neopodstatnene namietol, že súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní aplikovať § 256 CSP. Odvolací súd je v tomto smere v zhode so žalovaným v jeho vyjadrení k odvolaniu žalobcu v tom, že v konečnom dôsledku bolo by v rozpore so zásadami, ktorými sa riadi náhrada trov konania, s ohľadom na okolnosti prípadu, priznať náhradu trov konania žalobcovi s poukazom na § 256 CSP.

16. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pochybil jedine v tom, že opomenul splniť povinnosť skúmať z úradnej povinnosti aj prípadné (ne)splnenie podmienok pre aplikáciu § 257 CSP. Nepoužitie ustanovenia § 257 CSP vo svojom rozhodnutí nijako neodôvodnil.

17. Vzhľadom na povahu tejto vytknutej vady konania pred súdom prvej inštancie sa odvolací súd už ďalej nezaoberal odvolacími námietkami žalobcu založenými v podstate na argumente, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania neposudzoval v odvolaní uvedené špecifické okolnosti

daného sporu, ktoré v časti žalobcom tvrdených okolností, viedli k uplatneniu nároku žalobcu na súde, ktorého žaloba bola zamietnutá podľa názoru žalobcu zavinením žalovaného, a ktoré by mohli byť významnými z hľadiska aplikácie ust. § 257 CSP.

18. Práve z týchto dôvodov odvolaciemu súdu neostávalo iné, ako rozsudok vo výroku o trovách konania (výrok II/) a v súvisiacom výroku III/ zrušiť v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a nové rozhodnutie o trovách konania.

19. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení skúmať, či v danom prípade (nie)sú splnené podmienky v zmysle § 257 CSP pre úplné alebo čiastočné nepriznanie náhrady trov žalovanému. Až po posúdení celého komplexu okolností relevantných pre rozhodnutie o náhrade trov konania v zmysle § 257 CSP bude možné posúdiť, či ide o výnimočný prípad pre nepriznanie náhrady trov konania. Následne súd opätovne rozhodne o trovách konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP) a rozhodnutie náležite odôvodní aj so zreteľom na argumentáciu žalobcu a žalovaného prednesenú v tomto odvolacom konaní (napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 67/2010, Števec, M.; Ficová, S.; Baricová, J.; Mesiarkinová, S.; Bajánková, J.; Tomašovič, M.; a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 940 - 943).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).